

Veren voor de Piai

ISMENE KRISHNADATH

Publishing Services Suriname

Het lijk van Sijone was nooit gevonden en Jasir kon de gedachte niet uit zijn hoofd zetten dat ze misschien nog leefde. Hij zou geen rust kennen voordat hij haar, of wat er van haar over mocht zijn, had teruggevonden. Al moest hij daarvoor elk gevallen blad in het oerwoud omkeren.

Ongeduldig wachtte hij zijn leermeester bij de rivier op. De avondschemering was al gevallen en dat was de tijd waarop Peyayo het stof van de dag van zijn lichaam waste. Toen Jasir hem zag komen, ging hij staan.

De oude man slenterde naar de waterkant. Hij had geen haast. Een zachte bries tilde zijn schouderlange haren eventjes omhoog. Hij genoot van de koele windstreling. Er had de hele dag een klamme hitte over het dorp gehangen. De wolken waren zwaar van regen. Vannacht nog zou er een onweer losbarsten.

Hij merkte Jasir op toen die hem aansprak.

'Goedenavond oom.'

'Goedenavond Jasir. Ben je komen baden?'

'Nee oom, ik wil met u praten.'

De piai knikte bedachtzaam. Hij had al een tijdje het gevoel dat Jasir ergens op broedde.

'Ik wil weg,' stootte Jasir uit.

De oudere man zei niets. Hij keek langs Jasir heen naar het water. De wind nam toe en duwde bruine golfjes

naar het smalle zandstrand.

Jasir werd onzeker. Waarom reageerde Peyayo niet? Hij moest hem voor zich winnen. zinnen dwarrelden in zijn hoofd. Hij stotterde, begon opnieuw, hakte weer, zweeg tenslotte verward. Wat was er met hem aan de hand? Hij had zoveel bedacht om zijn oude leermeester te overtuigen en nu kon hij de juiste woorden niet vinden.

Peyayo wendde zich af van het water. 'Je kent de tradities. Als een man niet langer in zijn dorp wil blijven, zoekt hij een aantal lotgenoten en gaat ergens anders wonen.' Hij liet zijn hand bedachtzaam door zijn haren glijden. Hij keek Jasir van achter zijn opgeheven arm aan, schudde zijn hoofd. 'Nee, dat is niet jouw bedoeling.' Zonder op Jasirs reactie te wachten ging hij verder, nu alsof hij tot zichzelf sprak. 'Een man alleen in de jungle verkeert in groot gevaar.'

Heel in de verte rolde de donder. Jasir hoorde het niet. Ik ben niet bang, wilde hij roepen, maar Peyayo bracht hem met zijn hand tot zwijgen.

'Ik kan niet aan de oudsten vertellen dat jij je zuster wilt zoeken. Zij denken dat ze dood is. Als ze je toestemming geven haar te gaan zoeken, betekent dit, dat ze je naar het dodenrijk sturen.'

Bovendien – maar dat zei hij liever niet hardop – gaf de dood van Sijone ze een voldaan gevoel. Het had zo moeten zijn. Was ze niet een helft van een tweeling ge-

weest? En een tweeling was toch een verboden vrucht.
'Maar ze is niet dood!'

Jasir kon zich niet meer stilhouden. Waarom zou hij zich bij de aftandse tradities van de dorpsoudsten neerleggen? Eén ding stond voor hem vast. Met of zonder toestemming... gaan zou hij!

Peyayo, die merkte hoe Jasir zich opwond, legde geruststellend zijn hand op zijn schouder.

'Een man die zijn moeders dorp de rug toekeert, verliest zijn ziel en zal voor eeuwig dwalen. Dat zal ik niet toestaan. Je zal gaan.'

De wind was plotseling gaan liggen. De bui zou overdrijven. Peyayo liep de rivier in tot hij tot zijn middel in het water stond. 'Kom.' Hij wenkte Jasir naar zich toe.

'Vraag je vader zijn korjaal en vaar de rivier af. Je zal andere stammen ontmoeten. Zeg ze dat je een Trio bent. Sommigen zullen je in vriendschap ontvangen. Anderen zullen je naar het leven staan, maar laat niets je weerhouden verder te trekken.'

Met een plechtig gebaar tilde Peyayo de polsdikke kralenketting over zijn hoofd. Het sieraad bestond uit wel duizend aan elkaar geregen rode pitjes.

'Neem dit. Elke dag, als de zon de aarde heeft geraakt, moet je een kraal uit de streng halen. Als de pitten op zijn, is het tijd om terug te keren. Tot dan heb je de kans om Sijone te vinden.'

Jasir was verrast. Het gesprek was heel anders verlopen

dan hij had verwacht. Met een strak gezicht – hij wilde zijn emoties niet tonen – liet hij de ketting over zijn hoofd glijden. Het zou seizoenen duren voordat alle pitten op waren.

Peyayo liet zich in het water zakken en waste luidruchtig zijn gezicht.

'Nog iets,' zei hij toen hij het water uit zijn ogen had gewreven, 'neem Kwayana mee.'

Nu ontsnapte er toch een vreugdekreetje aan Jasirs lippen. Kwayana was Peyayo's beste jachthond. Hij was klein, maar heel venijnig. Als hij eenmaal zijn prooi vasthad, liet hij hem niet meer los. Hij had zich geen betere reisgenoot kunnen wensen.

Al veertien pitten had Jasir laten vallen, sinds hij Warimbomas had verlaten. Hij ontdekte dat de Kleine Rio, die hij altijd zo groot had gevonden, een zijtak was van een brede, machtige rivier. Hij noemde die de Grote Rio. De Grote Rio zal vol woeste stroomversnellingen en eenmaal had hij een razende draaikolk gezien. Hij moest toen zijn korjaal over land slepen tot hij bij rustiger vaarwater kwam.

De eerste dagen na zijn vertrek had Jasir zo hard mogelijk geroeid, alsof hij bang was dat de dorpsoudsten hem alsnog terug zouden roepen. Verbeten had hij de zware kano voortgesleept over de ongelijke, met stug struikgewas begroeide rivieroever.

'Weg,' dacht hij alleen maar. 'Weg van Warimbomas.' Hij gunde zich geen tijd om te jagen. Zijn haastige maaltijden bestonden uit droge reepjes vlees en hard geworden cassavebrood, weggespoeld met een slok water uit de rivier.

Nu hij het dorp ver achter zich wist, werd hij wat rustiger. Het gedroogde vlees begon hem tegen te staan en deze dag, zo had hij zich voorgenomen, zou hij een lekker maaltje bij elkaar vissen. HIJ had zijn zinnen gezet op gebarbacotte anjoemara. Al vroeg in de ochtend trok hij zijn korjaal op de oever. Gewapend met pijl en boog sprong hij op de rotsblokken, die in het ondiepe gedeelte vlak bij de kant boven het wateroppervlak uitstaken. Met de boog in aanslag tuurde hij in het lichtbruine water. Waar de zon viel, zag hij de vissen voorbijflitsen.

De jacht eiste zoveel van zijn concentratie, dat hij het zachte gegrom van Kwayana pas opmerkte, toen een stem hem toesnauwde. 'Roep je hond bij je, als zijn leven je lief is.'

Drie mannen stonden op de oever, naast zijn korjaal. Ze droegen een lendendoek, net als hij, maar aan hun tatoeages en haardracht kon hij zien dat ze geen Trio's waren.

'Vrede, vrede,' haastte Jasir zich te zeggen.

'Ik ben maar een armzalige Trio die probeert wat vissen te vangen om zijn hongerige maag te stillen. En mijn

hond ...' Hij floot Kwayana naar zich toe ' ... Doet geen kwaad.'

De drie waren niet tevreden met zijn woorden. Hun gezichten bleven strak en geen van ze zakte zijn werpspies.

'Hoe heet je en waar kom je vandaan?' vroeg de middelste.

Jasir glimlachte zo vriendelijk als hij zich onder deze omstandigheden dacht te kunnen permitteren.

'Mijn naam is Jasir. Mijn moeders dorp ligt aan de Kleine Rio, veertien dagen varen hiervandaan.'

'Wat doe je zo ver van je familie?'

Jasir deed een stapje naar voren. De speren gingen onmiddellijk een stukje omhoog. Kwayana gromde luid.

'Rustig, rustig,' vermaande Jasir hem. Hij stond fier rechtop. 'In opdracht van mijn oom Peyayo, onze geliefde en gerespecteerde piyai, vaar ik de rivier af naar het Grote Zoute Water. Voordat hij sterft en voordat hij mij inwijdt tot zijn opvolger, moet ik hem drie veren van de rode reiger die broedt in de bomen op de grens van het zoute en het zoete water brengen.'

Deze woorden had Peyayo hem ingeprent. 'Vertel dat als iemand je vraagt waar je naar toe gaat.' Zo had hij ook de oudsten ertoe overgehaald zijn beschermeling te laten gaan. Iedereen wist dat Peyayo Jasir had opgeleid om hem op te volgen, maar de tradities schreven voor dat hij toch op één of andere manier zijn wijsheid,

moed en doorzettingsvermogen moest bewijzen. Dan pas zou hij door het dorp geaccepteerd worden als de nieuwe piai.

'En,' zo had Peyayo de raad voorgehouden, 'was daar een gevaarlijke reis niet de beste manier voor. Als Jasir terugkwam met de rode veren zou niemand er nog aan twifelen of hij de zware taak van een piai wel aankon.' De drie belagers ontdooiden. Alle inheemsen kenden de piai-tradities. Deze man had een belangrijke taak te vervullen. Alleen de moedigsten en de knapsten werden met zulke opdrachten op pad gezonden.

'Jasir,' De krijger die hem had ondervraagd, sprak zijn naam langzaam en duidelijk uit. Er klonk respect in zijn stem.

'De weg naar het Zoute Water is nog lang en vol gevaren. We nodigen je uit in ons dorp uit te rusten en onze armzalige maaltijden te delen. Niemand zal ooit kunnen zeggen dat de Caraïben van Coeribosteen de Trio Jasir een duimbreed in de weg gelegd hebben bij het volbrengen van zijn goddelijke taak.'

Fragment uit Ismene Krishnadath, *Veren voor de Piai*, Publishing Services Suriname, 2011.

Dit fragment mag enkel gebruikt worden voor educatieve doeleinden en niet verder worden verspreid.